

חגיגות נסיעות ועשן

● מדינת ישראל מוציאה קרוב ל-34 אלף ל"י לקיום בתי דין דתיים של העדה המוסלמית. ואילו בתי הדין הרבניים של העדה היהודית עולים לאוצר למעלה מ-200 אלף ל"י.

● בסעיפים "מיוחדים" שונים של משרד החוץ מופיעות למעלה מחצי מיליון ל"י לפעולות "מיוחדות". פרוש המלה "מיוחד": פעולות שאין משרד החוץ מוכן להסבירן לצבור.

● החינוך היסודי עולה למשל המסים כ-17 מיליון ל"י, כלומר יותר מ-100 ל"י לכל תלמיד.

● כלכלת האסירים עולה 200 אלף ל"י, 300 ל"י לכל אסיר.

● בנק הדואר, שבתכנונו עוסקת הממשלה זה שלוש שנים, יוקם כנראה סוף סוף. במקום ארבעה עובדים עד כה, יעסיק הבנק 92 עובדים, לכשיוכשל.

● הכנסות המדינה תעלינה, לפי אומדנת משרד האוצר, ב-40 מיליון ל"י. העליה העיקרית תחול במס ההכנסה, שיביא לקופת האוצר השנה 65 וחצי מיליון, במקום 47 מיליון בשנה שעברה.

● ואילו ההכנסות מן הבלו על טבק ומשקאות תרונה, משום צמצום הקניית, ב-3 מיליון ל"י.

● סעיף חדש, המוסיף רק השנה, הוא המס על כרטיסי נסיעה לחוץ לארץ, אשר הממשלה מקוה להסיק ממנו מיליון וחצי ל"י. חישבו זה מוכיח כי האוצר מקוה ש-3,000 מתושבי המדינה, יסעו על חשבונם וישלמו את המס.

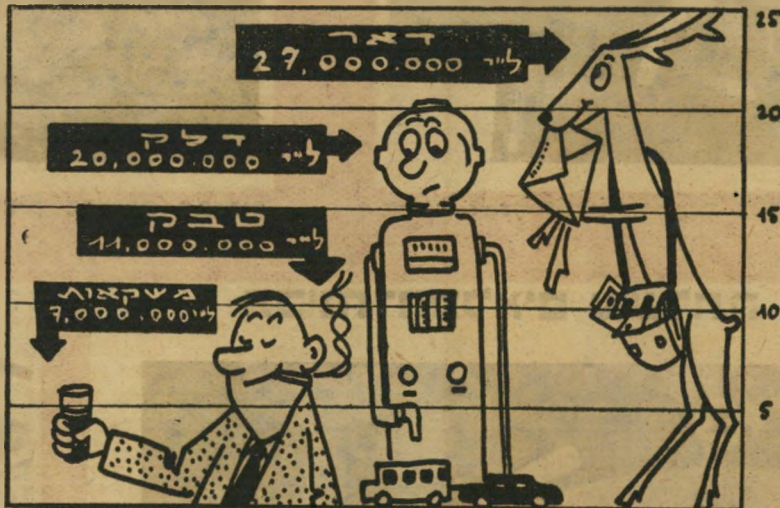
● מבקר הקולנוע והתיאטרון יכניסו לקופת הממשלה יותר ממיליון ל"י, כלומר יקנו כ-4 מיליון כרטיסים.

● הכנסות הדואר, הטלפון והטלגרף תעלינה השנה ביותר מ-3 מיליון ל"י.

תקציבה שזי כל מדינה משקפה בדרך כלל את תכנוניתה הכלכלית שזי הממשלה, את משטר המדינה. הויכוח על התקציב נותן תמיד הזדמנות לביקורת כוללת ומקיפה על פעולת הממשלה. אולם כאשר הביא שר האוצר לוי אשכול את הצעת התקציב בפני הכנסת היה הבית כמעט ריק והויכוח צונן ביותר. במדינה חסרת תיכנון-משקי יעיל לא היתה הצעת התקציב אלא פסיפס מספרים ארגוני ומנהלתי, שיכול היה לספק חומר למאספי זוטות. אחדות מהן היו:

- השנה ישרתו בממשלה 1500 פקידים מס'הכנסה בשנה הבאה.
- משרד הבריאות מקיים 12 בתי-חולים פחות מאשר בשנה הקודמת.

בתקציב ההכנסות:

ובהם יותר מ-2,000 מסות. כן מקיים המשרד חמשה בתי חולים לחולי רוח, בהם למעלה מ-1,500 מקומות.

● הממשלה תוציא עבור נסיעות פקידיה לחוץ למעלה מ-200 אלף ל"י.

● פרסומי הממשלה יעלו למשל המסים כ-225 אלף ל"י.

● דמי ההשתתפות בארגונים בינלאומיים יסתכמו ביותר מ-150 אלף ל"י.

● תמיכת הממשלה בתערוכות, כבוש השממה, הנדחת מפעם לפעם, תעמוד על 100 אלף ל"י.

● 120 חברי הכנסה מושכים משכורת בסך 226,600 ל"י, כלומר משכורת שנתי ממוצעת של 2,000 ל"י.

● ראש הממשלה הקים במשרדו נוסף למחלקות התכנון הקיימות כבר, לשכה לתכנון ותאום כלכלי. לשכה זו תעלה 28,500 ל"י.

● ההקצבה הרשמית לחגיגות יום העצמאות עומדת על 77 אלף ל"י.

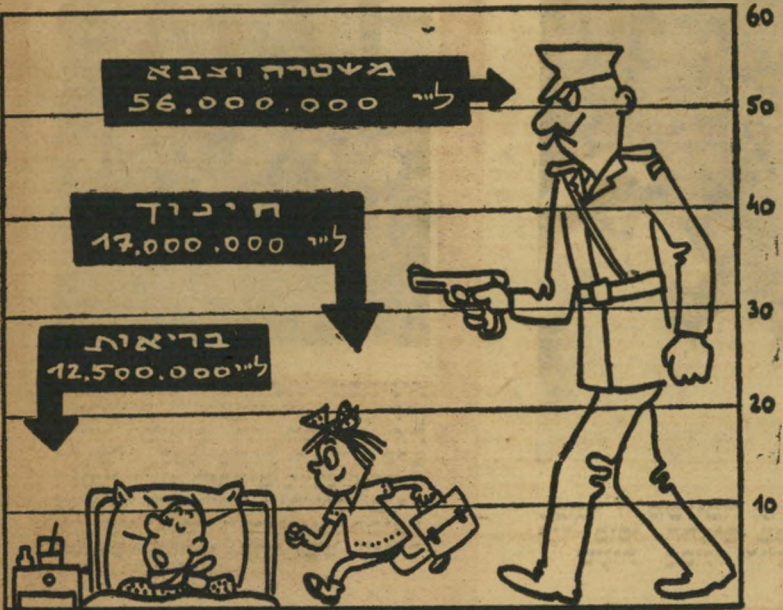
● דעת מאזיני שרות השידור, אינה מענינה עוד את מנהליו, ההקצבה שנועה לחקר דעת המאזינים, בוטלה.

● בהתאם לשיטה מנהלתית חדשה תהיינה גוברויות כל משרד ומשרד כפופות במישרין לחשב הכללי, תסופנה למשרדים ה"שונים. גוברויות אלה תעסקנה 64 עובדים.

● נוסף על הנציגויות הרשמיות של המדינה, מקיים משרד האוצר לשכות בגיבנה ובניו-יורק, מרכז התיירות מחזיק משרדים בפריס ובניו-יורק. זאת נוסף על משלחות הרכש של משרד הבטחון בניו-יורק, רומא, פרו ולונדון.

● הרחבת רשת מס ההכנסה על אלה שהתחמקו עד כה מתשלום המס, מתבררת מתוך תוספת 200 העובדים שיוכה להם אגף

בתקציב ההוצאות:

קשה מזה היתה דרכו למציאת מקום עבור דה. אנטון מצא את עצמו עומד בתורים ארוכים שהכילו אלפי מחוסרי עבודה. כיון שלא היה לו אף ידיד אהב בכל הארץ, התהלך עירי ורעב, נעזר לעתים על ידי עורך-דינו.

לאחר שכבר התיאש, אירע לו גם: מכר ותיק מציבה פנש אותו, הזמינו לביתו ב"י מושב ליד נהריה. אנטון, שהיה בעל רגש כבוד, לא רצה לאכול לחם חסד, ביקש מידי דו שידור לו עבודה. לידי לא היה מה להציע לאנטון, אולם הצליח לשכנעו כי יע"ב בוד בגינתו, שהיתה בלאו הכי עזובה.

אנטון, ששמע כי בנגב יש אפשרות למצוא עבודה, החליט לנסוע לירושלים, להציע עצ"מ לעבודות השחורות ביותר. אומר אנטון: "מה שדרוש לי עתה הוא קטן. הנגב הוא המקום המתאים לי מכל הבחינות".

אולם שקט ומנוחה לא יהיו מנות חלקו של האיש, לפי כל הסיכויים. למכתב עורך הדין שלו השיבה המשטרה: פקודת הגירוש של אנטון קפלו ממדינת ישראל עודנה ב"תוקפה".

כלולה אותה בקורת בצורה הרבה יותר עדינה ומשפטית. בדיון-חשבונו של מבקר המדינה:

פקיד שלישי הגיב בצורה הרבה יותר מ"משיה, אמר: "בין אם נכונות הטענות בין אם לאו, נגרמה לי המון עבודה, לאסוף ס"ט טיסטיקות וחשבונות בשביל התשובה. נד"י בה לי שגם הכנת התשובה תעלה בכסף רב".

תולדות

גירוש בד תוקר

כאשר שוחרר אנטון קפלו, נוצרי מציבה ותושב ישראל (העולם הזה 801) מבית ה"כלא. לאחר שהוחזק שם ללא עזון משך תקופה ארוכה, היו לפניו שתי מסרות: לראות את בנו בקיבוץ נאות-מרדכי, להשיג מקום עבודה. אל המטרה הראשונה הגיע למרות היחס הבלתי ידידותי כלפיו. הוא מצא את בנו עטוף השתוממות וזרות, לא הצליח להחליף אפילו מלה אחת עם אמו.

השתיקה נשברה. הוצאות הריור, לצרכי יציגו, היו לעתים גדולות מאד, גדו"לית בהרבה מאלו של נציגויות מדינות גדו"לות ותיקות. אילון ביסס את רשימתו על עובדות ברורות, נקב בשמות מקומות, אני שים וסכומים מדויקים.

לאחר פרסום המאמר, הוצפה מערכת ה"ארץ בעשרות מכתבים, ביניהם כאלו שאיש"דו את קיומו של מצב כזה, ואחרים שהז"דעונו מעצם הגילויים.

במשך שבועות רבים קיים משרד החוץ קשר של שתיקה בכל הנוגע למאמר. אולם בשבוע שעבר, נשברה השתיקה, שר החוץ הופיע בפני ועדת חוץ ובטחון של הכנסת, הודיע כי משרדו מכין תשובה מבוססת ו"מנומקת, שתתפרסם בימים הקרובים.

ההגבה בציבור המקורב למשרד החוץ היתה שונה. אמר דיפלומט צעיר שזה עתה חזר מחוץ לארץ: "גיבוב של עובדות לא נכונות, עובצות בלתי מבוססות, ועובדות לא מענינות". ואילו אחר העיר: "למעשה

הסתים בפשרה סכסוך חריף בין משרד ה"אוצר למשרד המסחר והתעשייה בדבר מחיר המלט. האוצר רצה להטיל תוספת בגובה של 15 ל"י לסוגה לטובת קופתו, ואילו משרד המסחר והתעשייה עמד על תוספת של 5 ל"י בלבד. הושגה פשרה והתוספת הועמד על 10,750 ל"י.

בינתיים גבר תיאבון האוצר, במיוחד לאור העובדה שלמלט הישראלי נמצאו קופצים בארצות הקרובות. הצבא האמריקאי דורש מלט בכמויות בלתי מבוטלות ותוצרת נשר הופכת למיצרץ ייצוא חיוני ביותר למדינה. בניסבות אלה לא יצטברו עודפי מלט בארץ גם בתקופת משבר הבניה. החליט, איפוא, האוצר לייקר את המלט לצרכי הארץ בפעם שניה, כך שתוך חודש ימים יתייקר המלט ב-20 ל"י לסוגה במקום ב-15 ל"י, כפי שהוא יום קודם.

התוצאה המשוערת של הפעולה הזאת: מחיר הדיירות החדשות יעלה במידת מה.

הפקיד תשב על הפקיד

אחת הבעיות החמורות של מקבלי המשרות במדינה כיום היא: כיצד, לאחר ש"מל המזונות והמסים וזוללים כמעט את כל המשכורת החדשה, תיתכן קניית חליפה, זוג נעליים, או מעיל? המחסור במזומנים לא הפך לבעייתו של הפקיד או הפועל בלבד. גם הסוחר החל להרגיש את מיעוט הפדיון, את השיתוק שהשתרר בשוק.

לפני כמה חדשים הגה סקיד, ד"ר גיורא הארגו, מנהל סניף בנק לדיסקונטו ברחוב אלנבי, רעיון חדש, שהוכיח כבר בארץ מוצ"א, הונגריה, את יעילותו במצב דומה. ה"רעיון: יסוד חברה להלחאות קטנות, שתע"זור לאדם הקטן לרכוש חפצים חיוניים בתש"לומים קטנים ולזמן ארוך. ההלחאה תוחזר בתשלומים שינוכו אוטומטית ממשכורתו מ"די חודש.

חראגו, בעל קשרים נרחבים בציבור, הצ"ליח לרכוש את אהדת בעל הון, אליהו אפל"בוים, והשנים יסודו יחדיו את חברת ארגון"לאשראי בע"מ. השיטה החלו לנהל את החברה לא היתה קלה כל עיקר.

חראגו התקשר עם משרדים גדולים, לש"כות עבודה, עירויות, הדפיס פנקסי תלושים שכללו סכום של 100 ל"י לתקופה של 6 חדשים, אותם מסר המורת חמש ל"י לידי הפקיד או הפועל. הלה יוכל, אם ירצה ב"ל, לקנות את מצרכיו וממשכורתו ינוכה, במשך ששה חדשים, הסכום שלחה. מסביר חראגו: "אם ישתמש הנזקק בכל התלושים, ננקה ממשכורתו 16,500 ל"י לחודש. אם ישתמש בפחות, ננכה בכל חודש את הסכום היחסי".

החברה פרסמה גם את שמות 120 החנו"יות בהן אפשר יהיה לקנות סחורה תמורת התלושים, דאגה, שבצד כל סוג מצרכים התיינה רשומות לפחות שלוש חנויות שו"נות, לנוחיותו של הצרכן הבררן.

אומר ד"ר חראגו: "רק פקיד מסוגל לח"שוב על פקיד. אך דומני שלא הונחתי גם את הסוחרים".

עחונות

פוזנת בניכר

לאחר שיכשל, באירופה, שליחו של הארץ, עמוס אילון, פרסם כתבה מקרית החאסיקן בה מסר אינפורמציה שלאחר מכן טענו רבים כי אינה מדויקת, הסעיר שוב את היר"חות כאשר שלח לעתונו מאמר בו ספר כי עובדי ציריות ישראל מקבלים משכורות גבוהות מדי. באוסטרליה, למשל, מקבל ה"קונסול משכורת השווה לזו של סגן ראש ממשלת אוסטרליה.

אילון הצביע על טעות היסוד שבחישוב המשכורת. החישוב נעשה בהתאם להמלצות הפקידים במקום, ולא בהתאם לבדיקה של גורמים ניטרליים, וכך לפעמים, פשוט, מתרגמים את הערך הרשמי של שער המסבע, דבר היוצר משכורת גבוהה מאד, כי ערכה הממשי של הלירה הישראלית בשוק, נמוך בהרבה מערכה הרשמי.

בייחוד טען המאמר נגד המשכורות, לאי דוקא של הדיפלומטים, כי אם של הפקידים הסכנים שהובאו מישראל. פקיד טכני יש"ראלי מקבל לעתים משכורת הגבוהה פי עשרה מזו של פקיד טכני מקומי.